

یادی از ستاره‌های محبوب جام‌های جهانی و قاب‌های ماندگاری که در ذهن ما دارند

آقای ستاره الان کجایی؟

مر تفضی اخوان

رویداد

قطار جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه با تمام هیجانات فوتبال، این لعنتی دوست‌داشتنی آرام آرام آماده حرکت می‌شود. حرکت به مقصد قلب‌های میلیون‌ها هوادار فوتبال در سراسر جهان. کافی است چندروزی صبر کنید تا هیجان فوتبال امان تان را ببرد. برق نگاه‌های نگران عاشقان «قناری کوچک» توی جعبه جادو بزنند به چشم تان، غرور انگلیسی «جزیره نشینان» که در تمام تاریخ فقط یک قهرمانی جهان پُر ابهام را با خود دیدک می‌کشند، متعجب تان کند و دست آخر شاید با شیبه گاوپازی «ماتادور ها» در سرزمین تزارها، هوش از سرتان ببرد.

فوتبال است دیگر. یک دست هیجان ناب مهمان خانه‌هایتان. بهانه‌ای که موجب شد سرکی به تاریخ جام‌های جهانی بکشیم و مروری داشته باشیم بر ماندگارترین تصاویری که از دور ه‌های مختلف جام جهانی، از ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۸ در یادها نقش بسته است. از «دُم‌اسبی آسمانی» گرفته تا خالق ضربه «عقرب دیوانه». آن‌هایی که با کارهای عجیب و غریب‌شان، با اشتباهات یا هنرمندی‌شان شب‌روزی‌های شیرین جام جهانی را بر ایمان رقم زدند؛ می‌خواهیم بدانیم ستاره‌هایی که خاطرات شیرینی را بر ایمان شکل دادند، حالا در چه حال و احوالی هستند.

گوئی کوچه‌ا | دروازه‌بان آرژانتین

ذخیره‌ای که بهترین پناالتی گیر تاریخ شد!

❀ کسانی که جام جهانی ۱۹۹۰ را دیده‌اند به خوبی می‌دانند وقتی نام «سر جیو گوئی کوچه آ» به میان می‌آید یعنی باید بی‌خیال گل شدن هر ضربه پناالتی شویم! او بهترین پناالتی گیر تمام تاریخ است. دروازه‌بان ذخیره‌ای که بعد از مصدومیت شدید دروازه‌بان اول آرژانتین در جام جهانی ۱۹۹۰ به میدان آمد و به طرز عجیب و غریبی با مهار چندین و چند پناالتی در مسابقات مختلف آن جام، آرژانتین را به فینال رساند. پناالتی‌گیری‌های او ماندگارترین تصاویر از این سنگربان افسانه‌ای در ذهن هواداران فوتبال است.

❀❀ بهترین پناالتی گیر تاریخ تا سال ۱۹۹۸ به فوتبال خود ادامه داد. روبریلاته، اینترناسیونال و نیولز اولد بویز مشهورترین باشگاه‌های دوران بازیگری او بودند.

❀❀❀ نابغه پناالتی‌ها بعد از پایان دوران بازیگری‌اش نه به دنبال مربیگری رفت و نه راه خلاف را همچون هموطنش مارادونا در پیش گرفت. او هم اکنون یک تلویزیون در کشورش دارد که بر نامه‌های مختلفی را روی آنتن می‌برد و چندان هم با فوتبال کاری ندارد.

گسکوئین | هافبک انگلستان

اشک تاریخی پُل و مشروبات الکلی

❀ اشک‌های تاریخی جام جهانی ۹۰ ایتالیا یا مردی با پایای برهنه روی آسفالت‌های بی‌رحم زندگی؟ کدام تصویر را می‌توان فراموش کرد. اشک‌های پُل گسکوئین، ستاره انگلستان پس از حذف در نیمه‌نهایی مقابل آلمان در جام جهانی ۱۹۹۰ ایتالیا قاب ماندگاری است اما تصاویر منتشر شده از وی در دوران پیری که سخت گرفتار مشروبات الکلی است و با پای برهنه در خیابان‌ها می‌چرخد هم کم از آن خاطره برای هواداران فوتبال ندارد.

❀❀ هافبک همیشه جنجالی تانتهام، لاتزیو و نیوکاسل تا سال ۲۰۰۴ برای بوستون یونایتد بازی کرد.

❀❀❀ ستاره انگلیسی دنیای فوتبال سال هاست که به مصرف مشروبات الکلی به شکل دیوانه‌وار می‌معتاد است و روزگار خوشی ندارد. پُل حلالیک بیمار است که درس عبرت پسر بچه‌های بد لندننی است که در دوران فوتبالی‌شان سر باز یگوشی دارند.

ببتو | مهاجم برزیل

گهواره گردان قناری کوچک

❀ خوزه روبرتو گاما د اولیورا ملقب به «ببتو» در جام جهانی ۱۹۹۴ بعد از گلزنی مقابل هلند، تصویری مقابل دوربین‌های تلویزیونی از خود به جای گذاشت که بعد از آن به شادی گل بسیاری از بازیکنان فوتبال در اقصی نقاط جهان تبدیل شد. بی‌تردید دست‌های ببتو که به حالت گهواره‌ای در کنار هم تکان می‌خورد یکی از ماندگارترین صحنه‌های جام جهانی فوتبال است. کاری که به خاطر فرزنددار شدنش، ببتو از آن استفاده کرد. بعد از ببتو بسیاری از بازیکنان جهان فوتبال وقتی همسرشان باردار بود شادی گل خود را این‌طور نشان می‌دادند.

❀❀ ببتو فوتبال را از ویتوریا آغاز کرد و بعد از گذران دوران در خشان در تیم‌های بزرگی چون فلامینگو، لاکرونیا، سویا و بارسلونا فوتبال‌اش را در سال ۲۰۰۲ به الاتحاد عربستان به پایان برد. ❀❀❀ ببتو اکنون در کار استعدادیابی و برنامه‌ریزی برای بازیکنان جوان در فوتبال است. اما نکته جالب‌تر آن است که فرزند ببتو، همان پسر بچه‌ای که پدرش برای تولدش در جام جهانی ۹۴ آن تصویر را پیش چشمان جهانیان خلق کرد، اکنون یک فوتبالیست حرفه‌ای است و در باشگاه اسپورتینگ لیسبون بازی می‌کند.

کلینزمن | مهاجم آلمان

خوش روی موفر، پدر فوتبال نوین آلمان

❀ وقتی در آخرین سال بازی‌های ملی دروازه تیم ملی ایران را در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه باز کرد، دست به تور دروازه گرفت و خوشحالی‌اش را با فریاد و نعره‌های کلینزمنی نشان داد! اتفاقی که هنوز در خاطر اکثر ایرانی‌ها مانده و با خودش آن سوال را می‌پرسد که چرا ایورکن اینقدر خوشحال بود؟ کلینزمن با ضربه سرهای شیرجه‌ای دایره‌وارش در دنیای فوتبال مشهور بود. مردی که شاید الگوی ضربه سرهای رویایی علی دایی در فوتبال کشور مان بود. ❀❀ اشتوتگارت، اینتر میلان، بایرن، تاتنهام و دست آخر تیم آمریکایی اورنج کانتی بلو ستار. یورگی فوتبالش را در آمریکا به اتمام رساند. ❀❀❀ کلینزمن همچون بسیاری از آلمانی‌ها به سبب ساختار حرفه‌ای و هوشمند فوتبال در این کشور نه در دوران بازیگری به کوچه‌خلاف زد و نه در زمان مربیگری. او را به نوعی پدر فوتبال نوین آلمان می‌دانند. مردی که فوتبال آلمان با او پوست اندازی کرد و بعد هم در آمریکای تیم ملی این کشور را به فوتبال نوین جهان پیوند زد.

باجو | مهاجم ایتالیا

دُم‌اسبی محبوب؛ پیاپیست لاجوردی‌ها

❀ دُم‌اسبی دوست‌داشتنی دست‌هایش را به کمر می‌زند. نگاهش را به زمین می‌دوزد و درد تمام تاریخ آنزوری‌ها را در قلب خود احساس می‌کند. تصویر روبرتو باجو افسانه‌ای بعد از خراب کردن پناالتی آخر ایتالیایی‌ها در فینال جام جهانی ۱۹۹۴ آمریکا مقابل برزیل، هیچ گاه از حافظه تاریخ پاک نمی‌شود. باجو پیاپیست بزرگ ار کستر سمفونی هماهنگ ایتالیایی ۹۴ با به آسمان زدن ضربه پناالتی‌اش در فینال جام جهانی، قایی ماندگار از خود بر جای گذاشت. تصویری ماندگار اما تلخ. ❀❀ ستاره خاص فیورنتینا، میلان، پیونتنوس و بولونیا که فوتبال را در سال ۱۹۷۴ از باشگاه نوجوانان کالدونیسا آغاز کرده بود بعد از کسب توپ طلای اروپا و انواع و اقسام افتخارات فردی، باشگاهی و ملی در پایان فصل ۲۰۰۳-۲۰۰۴ فوتبال ایتالیا در برشا به کار خود پایان داد. ❀❀❀ روبرتو بعد از پناالتی تلخ جام جهانی ۹۴ در جام جهانی ۹۸ نقش درخشانی در تیم ملی ایتالیا داشت و در دیدار مقابل فرانسه با شجاعت پشت ضربه پناالتی رفت و با ظرافت خاصی توپ را گل کرد. باجو هم اکنون رئیس کمیته فنی فدراسیون فوتبال ایتالیا است.

مارادونا | مهاجم آرژانتین

از «دست خدا» تا دست روزگار

❀ دریل حیرت‌انگیز دیه‌گواز میانه زمین و البته گل‌زدن با دست به تیم ملی انگلستان، مشهور به گل «دست خدا» در یک چهارم نهایی جام جهانی ۱۹۸۶ مکزیک، مهم‌ترین تصاویری است که از این اسطوره آلبی سلسسته و جهان فوتبال در ذهن‌ها باقی مانده است.

❀❀ پسر جنجالی بوینس آیرس آرژانتین در سال ۱۹۷۶ فوتبال حرفه‌ای را در باشگاه آرژانتینوس جونیورز کشورش آغاز کرد و بعد از طی مسیر پُر پیچ و خم شهرت در باشگاه‌هایی چون بارسا و ناپولی، بالاخره در سال ۱۹۹۷ در بوکا جونیورز کفش‌هایش را آویخت.

❀❀❀ جادوگر بعد از دوران پُر ماجرای اعتیاد و اتهامات مربوط به حضور در باندهای تاثیرگذار تبهکاران، راه مربیگری را در پیش گرفت. دیه‌گو در دوران مربیگری چندان موفق نبود و میراث بزرگ آلبی سلسسته را در جام جهانی ۲۰۱۰ با شکست تحقیرآمیز ۳-۰ بر صفر مقابل آلمان در یک چهارم نهایی، به باد فنا داد. او بعد از اخراج از مربیگری نیم‌دسته دومی فوجیر ه امارات، اکنون بی‌کار است!

کامپوس | دروازه‌بان مکزیک

رنگین کمان مکزیک‌ی در مستطیل سبز

❀ خورخه کامپوس را لازم نیست با تصویر خاصی به یاد بیاورید! نام این سنگربان مکزیک‌ی که البته گاهی در باشگاهش در پُست مهاجم هم بازی می‌کرد (!) بی‌اختیار شمارا یاد آن لباس‌های رنگارنگش در جام جهانی ۹۴ و ۹۸ می‌اندازد. دروازه‌بانی که یکی از کوتاه قامت‌ترین دروازه‌بانان تاریخ بود اما حرکات آکروباتیکش درون دروازه، بارها همه را شگفت زده کرده و به تحسین واداشت.

❀❀ کامپوس تا سال ۲۰۰۴ در باشگاه‌های نه چندان مطرح فوتبال آمریکا و مکزیک بازی کرد و بالاخره کفش‌هایش را آویخت. او هرگز سنگربان یک تیم مطرح اروپایی نبود!

❀ سرنوشته کامپوس هم با هم‌تایان آمریکایی خود چندان متفاوت نبود. او نتوانست در دنیای مربیگری چندان موفقیتی داشته باشد و خیلی زود عطای مربیگری را به لقایش بخشید. کامپوس در برهه‌ای از زمان به کار بیزنس که برخی آن را اخلاف می‌دانستند پرداخت و اکنون خبر دقیقی از سرنوشت این سنگربان نوستالژیک در دست نیست.

استوئیچکف | هافبک بلغارستان

ستاره بلغار ستاره جام جهانی آمریکا

❀ شماره ۸ کوتاه قامت تیم ملی بلغارستان یک تنه جام جهانی ۱۹۹۴ را به نام خود زد. پسر تکنیکی که با شوت‌های ویرانگرش در آن جام و البته قدرت دریبلینگ بالا همه را کلافه کرده بود. استوئیچکف را خیلی‌ها با جام جهانی ۹۴ به یاد می‌آورند. جامی که برای بلغارها بانمایش در خشان اوو امثال لچکوف به جامی رویایی بدل شد. جامی که خالق صحنه‌های ماندگاری در اذهان مردم شد.

❀❀ ستاره بلغار، فوتبال را از زسکا صوفیه کشورش آغاز کرد و بعد از حضور در تیم‌هایی چون بارسلونا، پارما، النصر عربستان و شیکاگو فایر سرانجام در سال ۲۰۰۳ فوتبال‌اش را در باشگاه دی‌سی یونایتد آمریکا به پایان رساند.

❀❀❀ استوئیچکف بعد از پایان دوران بازیگری در فوتبال راه مربیگری در پیش گرفت و تا سال ۲۰۱۳ سرمربیگری نخستین تیمی که در آن بازی کرد یعنی «زسکا صوفیه» را بر عهده داشت.

ماتئوس | هافبک آلمان

هافبک دفاعی با شماره ۱۰

❀ شوت‌های ویرانگر ماتئوس را همه به یاد دارند. رهبری واقعی که به عنوان یک هافبک دفاعی مقدمات قهرمانی یکی از بهترین آلمان‌های تاریخ را در جام جهانی ۱۹۹۰ فراهم آورد. گل زیبای ماتئوس به یوگسلاوی در بازی آغازین جام جهانی ۱۹۹۰ آغازی بود بر جادوگری آلمان‌ها در آن جام. جامی که در پایان بالای سر لوتار کبیرفت. همان شماره ۱۰ که تر اپاتونسی در باره او می‌گوید: «من پلاتینی را ستایش می‌کنم، مارادونا را تحسین می‌کنم، اما برای پیروزی و موفقیت به بازیکنی چون لوتار ماتئوس احتیاج دارم.» ❀❀ ماتئوس بعد از بازی در تیم‌هایی چون مونشن گلاباخ، بایرن مونیخ و اینتر میلان در سال ۲۰۰۰ با بازی در منتر و استار آمریکا کفش‌هایش را آویخت.

❀❀❀ او دوران مربیگری نه چندان موفق‌ی را در باشگاه‌هایی چون پارتیزان بلگرا، ردبول و رایپدین سیری کرد و اکنون در مجارستان زندگی می‌کند و بیشتر در کار بیزنس فوتبالی است.

روژه میلا | مهاجم کامرون

پیرمرد رقاص و پرچم کرثر

❀ رقص‌های روژه میلا، پیرمرد افسانه‌ای فوتبال کامرون در جام جهانی ۱۹۹۰ را به خاطر بیاورید. جایی که بعد از بازنشستگی و به اصرار رئیس جمهور کامرون، روژه دوباره به دنیای فوتبال برگشت و با تیم ملی کامرون در جام جهانی ۹۰ در خشان ظاهر شد و ۴ بار گلزنی کرد. رقص زیبای او در نزدیکی نقطه کرنر که پس از به ثمر رساندن گل انجام می‌داد یکی از جالب‌ترین شادی‌های پس از گل در تاریخ فوتبال است که در ذهن‌ها ماندگار شده است.

❀❀ میلا در تیم‌هایی چون موناکو، باستین، سنت‌آنتین و مونپولیله فرانسه بازی کرد و سرانجام در سال ۱۹۹۶ و با بازی در تیم ساماریندا اندونزی به کار خود در مستطیل سبز پایان داد. ❀❀❀ میلا بعد از پایان دوران فوتبال تا سال ۲۰۱۲ به مربیگری پرداخت اما بعد از آن که دید رومانی، بعد از پایان دوران فوتبال هم با همان دیسپلین و شخصیت آرام و منحصر به فردش راه مربیگری را در پیش گرفت و اکنون مالک سرمربی تیم فوتبال ویتورال در رومانی است.

حاجی | هافبک رومانی

فرمانده‌هی که پادشاه شد!

❀ از حاجی یک تصویر در ذهن نیست. گئورگی فرمانده ریز نقش خط میانی تیم ملی رومانی، در جام‌های جهانی ۹۸، ۹۴، ۹۰ با حرکات پا به توپ و ریز نقش‌انه خود‌ها کارگردانان دوربین‌های تلویزیونی را مسحور خود کرد. او در جام جهانی ۹۴ آمریکایک تنه رومانی را تا آن جا که سوند در ضربات پناالتی اجازه داد بالا آورد. شگفتی بزرگ جام. فرمانده لقبی است که هواداران گالاتاسرای به او داده بودند اما خود رومانیایی‌ها او را «پادشاه» می‌خواندند.

❀❀ فرمانده جزو معدود بازیکنان تاریخ بود که در دو باشگاه رقیب یا بهتر بگوییم دشمن، بارسلونا و رئال مادرید بازی کرده بود. او در سال ۲۰۰۱ در گالاتاسرای ترکیه کفش‌هایش را آویخت.

❀❀❀ ستاره خوش‌چهره و شماره ۱۰ تیم ملی رومانی، بعد از پایان دوران فوتبال هم با همان دیسپلین و شخصیت آرام و منحصر به فردش راه مربیگری را در پیش گرفت و اکنون مربی سرمربی تیم فوتبال ویتورال در رومانی است.

هیگوئیتا | دروازه‌بان کلمبیا

خالق ضربه عقرب دیوانه

❀ بی‌تردید یکی از ماندگارترین تصاویرهای تاریخ ورزش، ضربه مشهور به عقرب دیوانه است که «نه هیگوئیتا» سنگربان تیم ملی کلمبیا در دیدار دوستانه با انگلستان زد. زمانی که توپ به سمت تور دروازه او می‌آمد و رنه به جای مهار دست با توپ، دست به چالشی بزرگ زد و با پا قیچی برگردان بر عکسسی را که بعدها به ضربه «عقرب دیوانه» مشهور شد، زد. البته تصویر توپ ربایی رژه میلیای کامرونی از او، در جاه طلبی تلخ هیگوئیتا در جام جهانی ۱۹۹۰ هم هرگز از اذهان پاک نخواهد شد.

❀❀ رنه تا سال ۲۰۱۰ در باشگاه‌های محلی کشور کلمبیا فوتبال کرد.

❀❀❀ «ال لوکو» در مسیر فوتبال حرفه‌ای شباهت‌های زیادی به مارادونا رفیق صمیمی‌اش داشت. او از کارنامه منفی آدم ربایی تا مثبت شدن تست کوکائین را با خود به همراه دارد. هیگوئیتا در برهه‌ای علاقه‌مند به حضور در دنیای سیاست بود و هم اکنون مربی دروازه‌بان‌های تیم اتلتیکو ناسیونال است.